Parochie H. Franciscus van Assisi

Assen Zuidlaren Roden

Parochiegids

februari 2024

Inhoud

Inleiding 3

Liturgische vieringen 4

Historie parochie 5

Bisdom / Vicariaat 8

Opbouw parochie 9
- Pastorale team
- Parochiebestuur
- Locatieraden
- Financiën en Kerkbalans
- Ledenadministratie

Sacramenten 14

Liturgische werkgroepen 15
- Werkgroepen gerelateerd aan liturgie

Diaconie 21
- PCI
- Werkgroepen diaconie en caritas

Vorming & Catechese 26

Gebouwenbeheer en onderhoud 27
- Werkgroepen voor onderhoud en verzorging gebouw
- Zaalhuur

Oecumene 30

Communicatie 31
- Tau
- Website
- Facebook

Overige groepen *(niet onder verantwoordelijkheid pastorale team of bestuur)* 33

Inleiding

Inleiding

Beste parochiaan,

Voor u ligt de parochiegids van onze parochie H. Franciscus van Assisi. Na een aanloopperiode van twee jaar zijn de drie oude parochies van Assen, Roden en Zuidlaren op 1 januari 2015 samengevoegd en is de nieuwe parochie ontstaan. Ondertussen zijn we vele jaren verder en gewend geraakt aan de nieuw ontstane situatie. Fusieparochie zijn betekent dat we op een grotere schaal moeten leren denken en handelen. Gelukkig blijft een nadruk liggen op de lokale gemeenschappen van Assen, Roden en Zuidlaren. Onze parochie kent ook twee staties: Gieten en Rolde. Ze vallen onder de verantwoordelijkheid van de locatie Assen.
De parochie is misschien door de schaalvergroting voor velen wat abstract geworden, maar concreet wordt het en blijft het in de drie locaties. Dáár komen mensen samen in de eredienst, dáár ontmoeten mensen elkaar, dáár krijgt in eerste instantie het gemeenschapsleven gestalte. Van harte hopen we dat deze parochiegids u wegwijs maakt binnen onze parochie. Maar nog meer hoop ik dat u zich thuis voelt in een van de drie locaties en dat u met al die anderen ervaart wat het betekent deel uit te maken van een gemeenschap 'rond de persoon en de boodschap van Jezus Christus'.

Het parochiebestuur

Contactgegevens

Website: www.franciscus-parochie.nl

Algemeen emailadres: secretariaat@franciscus-parochie.nl

Algemeen bankrekening: NL 51 INGB 0004172430

RSIN 824106751

Assen	*Roden*	*Zuidlaren*
Kerk Maria Tenhemelopneming Dr. Nassaulaan 3b 9401 HJ Assen pastor H.J. García 0592 312181 priesterfranciscusparochie@gmail.com Parochiehuis: 0592 313029 *Onder locatie Assen vallen ook de staties Rolde en Gieten*	Kerk der Triniteit Nieuweweg 11 9301 GP Roden pastor A. Erich 050 5014595 aerich@home.nl Kerk: 050 5014891	Kerk Maria ten Hemel Opgenomen Hondsrugstraat 24a 9471 GE Zuidlaren pastor H.J. Garcia 0592 312181 priesterfranciscusparochie@gmail.com Kerk: 050 4092913

Liturgische vieringen

Op zondag, maar ook gedurende de week, worden er in onze gemeenschap verschillende vieringen gehouden: vieringen van de Eucharistie en vieringen van Woord- en Communie. Deze vieringen worden voorbereid en geleid door de pastores en parochianen en motiveren mensen steeds weer opnieuw tot bewust christelijk leven. De vieringen in de parochie H. Franciscus van Assisi zijn zowel Eucharistievieringen als Woord- en Communievieringen.

Assen	*Roden*	*Zuidlaren*
+ Woensdagmorgen 09.00 uur Eucharistieviering. + Vrijdagavond 18.30 Aanbidding Allerheiligste Sacrament. + Vrijdagavond 19.00 Eucharistieviering. + Zondagmorgen 11.00 uur	+ Afwisselend zondagmorgen 09.00 en zaterdagavond 19.00 uur. Zie aankondiging op de website.	+ Zondagmorgen 09:00 uur (op 3e zaterdag van de maand om 19:00 uur en dan niet op zondag) + Donderdagmorgen 09.30 Eucharistieviering.
De website geeft het laatste nieuws over vieringen en tijden *In Assen wordt viering op woensdag in de maanden mei en oktober voorafgegaan door een rozenkransgebed.*		

Statie Rolde: zaterdagavond 19.00 uur (alleen 1e zaterdag van de maand) in Jacobuskerk te Rolde.
Statie Gieten: in totaal zijn er vier vieringen per jaar in de dorpskerk van Gieten. Er is een viering op een zaterdagavond in januari, een viering op eerste paasdag (aanvang: 12.00 uur), een viering op een zaterdagavond in juni en een viering op een zaterdagavond in oktober. Details op website.

Voor bijzondere vieringen (bijvoorbeeld huwelijksjubilea, doop) kunt u contact opnemen met de eerst aanspreekbare pastor van uw locatie.

Historie parochie

De huidige parochie van H. Franciscus van Assisi ging van start op 1 januari 2015. De parochie komt voort uit de vroegere parochies Roden, Zuidlaren en Assen. Iets meer geschiedenis over deze parochies is hieronder weergegeven.

Assen

De kerk in Assen kent haar oorsprong in 1833 toen de statie Assen werd opgericht en haar eerste pastoor werd benoemd. De eerste kerk lag aan de Zuidersingel, waarna - door de snelle groei van de geloofs-gemeenschap - in 1837 de kerk aan de Vaart NZ in gebruik werd genomen. In de jaren dertig van de twintigste eeuw was men daar uit het jasje gegroeid. Aan de Dr. Nassaulaan werd het huidige perceel aangekocht. Hierop was het mogelijk om, naast de bestaande notariswoning, dat als pastorie dienst ging doen, een kerkgebouw en een parochiehuis te bouwen. Deze kerk werd ingewijd op 3 juli 1934. Meer info over ontwerp en geschiedenis kerk Assen op www.franciscus-parochie.nl/parochiekerken.

Zuidlaren

In 1955 had Zuidlaren ongeveer vijf katholieke gezinnen, die onder de parochie Haren vielen. De kleine gemeenschap vierde de H. Mis in het Katholiek Militair Tehuis, dat zijn ontstaan dankte aan de aanwezigheid van de kazerne. In 1963 werd, vanwege de groei van het aantal gelovigen, gekerkt in de bioscoop van Welte. Op 27 juli 1969 werd de huidige kerk in gebruik genomen.

Roden

In 1959 zijn er 84 katholieken in Roden en omgeving. Ze kerken in omgeving aangezien er tot de zomer van 1960 geen wekelijkse Eucharistievieringen in Roden waren.

In 1960 wordt de prille geloofs-gemeenschap in Roden als onderdeel (Uithof) van het klooster in Drachten formeel opgenomen in de kerkelijke

organisatie. In oktober huurt het apostolaat der Minderbroeders (Franciscanen) Friesland voor de duur van 10 jaar de schuur van H. Hagenauw aan de Kanaalstraat in Roden. In 1963 kunnen de katholieken in Roden zelfstandig verder, volgens het Apostolaat der Minnebroeders. Op 15 juni 1964 werd de parochie officieel opgericht.

De kerkgemeenschap groeide in de zestiger jaren als kool door industrialisatie en groeiend aantal forenzen. Er werden plannen gemaakt om een kerk te bouwen met pastorie. Na veel zoeken bleef de huidige locatie over en kon de bouw beginnen. Doch zonder pastorie, daar was geen geld meer voor. Op 26 mei 1968 kon het gebouw worden ingezegend door Mgr. P. Nierman.

Daarna zijn er nog een klokkentoren aan het gebouw toegevoegd om het gebouw als kerk te markeren en hebben er diverse verbouwingen aan het kerkgebouw plaatsgevonden door vrijwilligers.

Bisdom/ Vicariaat

Onze parochie behoort tot het bisdom Groningen-Leeuwarden, dat de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder omvat. Aan het hoofd van ons bisdom staat de bisschop, Mgr. Dr. (Ron) van den Hout.

Het bisdom Groningen-Leeuwarden is opgedeeld in twee vicariaten: het vicariaat Groningen-Drenthe en het vicariaat Friesland en de Noordoostpolder. In het vicariaat Groningen-Drenthe staat vicaris-generaal P.H.H. (Peter) Wellen aan het hoofd en in het vicariaat Friesland en de Noordoostpolder vicaris drs. A. (Arjen) Bultsma.
In november 2011 heeft de toenmalige Mgr. dr. G.(Gerard) de Korte het diocesaan beleidsplan ‘Kwetsbaar en Hoopvol’ gepresenteerd. In dit beleidsplan werd uiteengezet hoe kwetsbaar veel parochies in het noorden des lands zijn geworden. In zijn beleidsplan kondigde hij een bestuurlijke fusie af voor alle parochies van het bisdom Groningen-Leeuwarden. Het fusieproces voor de parochies Roden, Zuidlaren en Assen werd in gang gezet met ingang van 1 januari 2013. De na de fusie ontstane parochie H. Franciscus van Assisi ging van start op 1 januari 2015.

Opbouw parochie

De parochie H. Franciscus van Assisi kent een opbouw met een pastoraal team, een parochiebestuur die verantwoordelijk is voor het algemeen beleid. Daaronder zijn er drie locatieraden (Assen, Roden, Zuidlaren) die verantwoording dragen voor de dagelijkse gang van zaken. Onder de locatie Assen vallen nog de staties Rolde en Gieten.

Pastorale team

Naam	*Maria Tenhemelopneming*	*Triniteit*	*Maria ten Hemel Opgenomen*
Adres	Dr. Nassaulaan 3C 9401 HJ Assen	Nieuweweg 11 9301 GP Roden	Hondsrugstraat 24a, 9471 GE Zuidlaren
Pastores	Pastor H.J. (Henyer) García. Parochievicaris-priester van de parochie. Eerst aanspreekbare pastor van Assen en Zuidlaren. 	Pastor A.Th.M. (Agaath) Erich. Eerst aanspreekbare pastor van Roden. 	Pastor H.J. (Henyer) García. Eerst aanspreekbare pastor van Zuidlaren
Telefoon	0592 - 312181	050 - 5014595	0592 - 312181
Email	priesterfranciscusparochie@gmail.com	aerich@home.nl	priesterfranciscusparochie@gmail.com
Beschik-baarheid.	Niet beschikbaar op maandag.	Niet beschikbaar op maandag en donderdag	Niet beschikbaar op maandag.

Parochiebestuur

Het parochiebestuur behartigt de algemene zaken van de gehele parochie. Elke locatie kent een eigen locatieraad. Deze drie locatieraden zijn verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de eigen locatie. De statiebesturen van Rolde en Gieten vallen onder Assen en zijn in die zin sub-locatieraden. Wat de financiën betreft vallen de statiebesturen direct onder het parochiebestuur.

Functie	*Per 1.12.19*	*Contactgegevens*	*Aandachtsveld*
voorzitter	Waarn. pastoor P.H.H. Wellen	0528 262756	Pastoraat, Liturgie, Diaconie, Catechese en Kerkopbouw
vice-voorzitter	Joep Coppes	06 20562214 vicevoorzitter@franciscus-parochie.nl	Bestuurlijke aangelegenheden, communicatie
secretaris	Hélène Meijer	06 24266041 secretariaat@franciscus-parochie.nl	Secretariële aangelegenheden, Parochiesecretariaat, Archief
penning-meester	Guus Klaas	06 51347316 penningmeester@franciscus-parochie.nl	Financiële aangelegenheden, Kerkbalans
lid	Truus Konijn	06 22377947 koku46@kpnmail.nl	Mens en organisatie
lid	Alexander Wenker	06 20499309 alexander.wenker@gmail.com	Gebouwen en terreinen
Contact: via secretariaat, secretariaat@franciscus-parochie.nl			

Locaties en locatieraden

Per 1.6.22	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
Voorzitter	Herman Heller, 0592 343264, hmheller@home.nl	Yvonne Vos, 050 5014508 voorzitter-roden@franciscus-parochie.nl.	Hilde de Boer, 06 50451954, hmadeboer@gmail.com
Secretaris (tevens contact adres)	vacature	Margriet van der Horst 0594 517915 Secr.locroden@gmail.com tevens diaconie	Janneke Rouwkema 050 5291775 secretariaat-zuidlaren@franciscus- parochie.nl
Penning-meester	Frans Thomas penningmeester-assen@franciscus-parochie.nl	vacature	Otto de Boer 0592 31582 lindenhof19@hotmail.com
Lid	Pauline Bouma, (catechese) 0592-769029 paulinebouma@xs4all.nl	vacature	Itty Oostendorp, (catechese) 06 22087000 li.oostendorp@kpnmail.nl
Lid	Agnes Caïro, 06 24946050 agnes_m_c@hotmail.com.	Leny Kamphuis (liturgie) 0594 515013 lenykamphuis@gmail.com	Hetty Puchala (liturgie)
Lid	vacature	Nanda Duin	Vacature (gemeenschaps-opbouw)

Statiebesturen Rolde en Gieten

Rolde	Cor Koridon - voorzitter, 0592 315123, chekoridon@hotmail.com Contactpersoon: Ronald Ernens - secretaris, archief, externe contacten, 0592 345221, ronald.ernens@gmail.com Karin Bosma – penningmeester, bosman.adema@gmail.com Marion Poppelier - zieken en ouderen, mjtpoppelier@gmail.com Ineke Schepers - lid, 0592 860590, i.schepers@ziggo.nl
Gieten	Cor Koridon - voorzitter a.i., 0592 315123, chekoridon@hotmail.com Jan ter Maat (secretaris/penningmeester), 06 15480807, statie.gieten@gmail.com Annemiek Deddens, lid, 06 53953443.

Financiën en Kerkbalans

De contactpersonen voor financiën zijn de penningmeesters van het parochiebestuur of de locatieraden.
Voor de jaarlijkse Kerkbalans actie zijn de volgende contactpersonen het aanspreekpunt (Kerkbalans is een jaarlijkse actie waarin leden worden opgeroepen een financiële bijdrage te leveren ten bate van het onderhoud van hun plaatselijke parochie).

	Assen	Roden	Zuidlaren
Contactpersoon Kerkbalans	vacature	Harry Delemarre, 0594 513762, delemarre1950@gmail.com	Otto de Boer, 06 38930915, lindenhof19@gmail.com

Bankrekening – allen op naam Parochie H. Franciscus	NL 15 ABNA 0574137858	NL 89 INGB 0000848914 NL 44 RABO 0355808552	NL 66 INGB 0003463090 NL 43 RABO 0376076720

Ledenadministratie: De ledenadministratie valt onder de eindverantwoordelijkheid van de secretaris van het parochiebestuur en wordt lokaal uitgevoerd door:

	Assen	Roden	Zuidlaren
Leden administratie	Gijs ter Veer, Gr.terveer@ziggo.nl Pierre Krebbers, 06 49874003 p.j.m.krebbers@hetnet.nl Parochiesecretariaat (woensdag van 10-12 uur bemand door Gijs ter Veer) Contact: 0592 313029 of misintenties@franciscus-parochie.nl	rkledenroden@gmail.com	Wim Gerdes 050 4091171 / 06 51372723 wirigerdes@ziggo.nl

Sacramenten

Sacramenten

Onze katholieke kerk is een kerk van de sacramenten. De viering van de sacramenten staat centraal. Je kunt zeggen dat in de sacramenten hemel en aarde elkaar raken. God treedt ons, mensen, erin tegemoet en laat ons ervaren dat Hij bij ons is, ons leven lang. De zeven sacramenten zijn: Doop, Vormsel, Eucharistie, Huwelijk, Priesterschap, Sacrament van boete en verzoening (de biecht) en het Sacrament der zieken. Voor uitgebreidere informatie over de sacramenten verwijzen we u naar onze website.

Meer info en (indien van toepassing) opgave voor deze sacramenten via pastorale team en op de website www.franciscus-parochie.nl/sacramenten.

Liturgische werkgroepen

De Kerk is voor veel mensen het meest herkenbaar aan de liturgie of de eredienst. Tevens vormt de liturgie het gelovige hart van een parochiegemeenschap. Maar wat is liturgie eigenlijk? Liturgie: wanneer we biddend en zingend samen zijn en luisteren naar Gods Woord dat vanuit de H. Schrift tot ons opklinkt.

Liturgie is: het samenkomen van christenen om in woord, symbool en ritueel uiting te geven aan en te delen in hun geloof. Het samenkomen is niet enkel onze eigen activiteit. Liturgie is ook Gods werk. Het bijeenkomen is een dienst aan God, omdat God niets liever wil dan dat wij zijn volk zijn. We ontmoeten in de Liturgie God en elkaar.

Bij Liturgie gaat het dus om het vieren van ons geloof. Het zijn die momenten waarvoor de gemeenschap in de liturgische ruimte van een kerk of kapel samenkomt om haar geloof te belijden, te vieren en te verdiepen. De meest voorkomende vieringen zijn: de Eucharistie, Vieringen van Woord en Communie en Vieringen van Woord en Gebed.

Korte beschrijving werkgroepen
Werkgroep Liturgie: Is een groep actieve en enthousiaste parochianen die actief Woord- en Communiediensten voorbereidt en daarin voorgaat. Het uitgangspunt daarbij is, dat de gelovigen zelf een eigen bijdrage kunnen geven aan het kerk-zijn vandaag. Door samen met andere parochianen te bidden, te zingen en te lezen uit de Bijbel ontstaat een vorm van liturgie met een meer bezinnend en overdenkend karakter als een volwaardige wijze van samenkomen en ontmoeten van de Heer.

Lectoren/Lectrices: In elke viering is er een lector aanwezig die de lezingen verzorgt, de voorbeden bidt en assisteert bij het uitreiken van de H. Communie.

Misdienaars: In de viering waarin een pastor voorgaat zijn er twee misdienaars aanwezig om te assisteren. Kinderen kunnen na hun Eerste Heilige Communie misdienaar worden.
Kindernevendienst (Assen): In Assen is er tijdens de viering op zondag voor kinderen van de basisschool kindernevendienst. Na het inleidend

woord nodigt de voorganger de kinderen uit om naar het parochiehuis te gaan. Daar wordt het Evangelie in kindertaal verteld en een verwerkingsopdracht gedaan. Daarnaast wordt gezongen en gebeden. Tijdens de collecte worden de kinderen opgehaald en gaan ze bij hun ouders in de kerk zitten.

Crèche (Assen): Ook in Assen is er op zondag voor de allerkleinsten (0-4 jaar) een kinderoppas (crèche) in het parochiehuis, naast de kerk. U kunt uw kind daar vóór aanvang van de zondagviering heen brengen.

Kosters: Een aantal vrouwen en mannen fungeert als koster. Zij verzorgen de voorbereidingen voor de liturgische vieringen in onze kerkgebouwen.

Gastvrouwen/heren (Roden): Tijdens speciale diensten, bijvoorbeeld de Kerstnacht en de Paaswake is een aantal gastheren en gastdames aanwezig voor de boekjes, kaarsen, plaats aanwijzen en toiletbezoek begeleiden.

Gezinsvieringen: Een aantal keren per jaar zijn er in de locatiekerken gezinsvieringen op zondagochtend. Deze vieringen beogen kindgericht te zijn en willen het hele gezin aanspreken in de zondagse viering.

Uitvaart: In onze parochie gaan de pastores voor in een uitvaartdienst. Bij uitzondering treedt de uitvaartgroep in werking. Leden van deze werkgroep zijn toegerust voor het voorgaan in uitvaartdiensten en zich bewust van hun verantwoordelijke taak. Zelfstandig verzorgen zij een kerkelijke uitvaart-dienst. De leden van de werkgroep worden ingeschakeld als er zich in een week meerdere uitvaarten aandienen, bij ziekte of andere afwezigheid van de pastores.

Cantors en organisten: De groep cantors (voorzangers) verzorgt samen met de organisten de muzikale begeleiding van de weekendvieringen wanneer er geen koor is ingepland.

Contactperson werkgroepen	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
Liturgiegroep	Herman Heller, 0592 343264, hmheller@home.nl	Leny Kamphuis, 0594 515013 lenykamphuis@gmail.com	Sipke Sikkes, 0592 543497 sikkesvanelk@hetnet.nl
Planning en inroosteren vieringen	Bernadette Talaksuru, b.talaksuru@s-bb.nl	Luci Vermue, 050 5010801 roostermaker-roden@franciscus-parochie.nl	Hetty Puchala, 0653166871, hettypuchala@hotmail.com Herma Steenkist, 0653533354 Hkw.steenkist@xs4all.

			nl

Lectoren/ lectrices	Herman Heller, 0592 343264, hmheller@home.nl	Leny Kamphuis-van der Veer, 0594 515013 leokamp@planet.nl	Hetty Puchala, 06 53166871, hettypuchala@hotmail.com
DOLP (Dienst onder leiding parochianen)	Herman Heller, 0592 343264, hmheller@home.nl	Leny Kamphuis-van der Veer, 0594 515013, leokamp@planet.nl	
Misdienaars	Gonnie van Veen, 0592 352697, aveen1968@ziggo.nl	Luci Vermue, 050 2013961, roostermaker-roden@franciscus-parochie.nl	Pastor Henyer García, 0592 312181 priesterfranciscusparochie@gmail.com
Kinderneven-dienst	Gonnie van Veen, 0592 352697, aveen1968@ziggo.nl		
Crèche	Roberta Kuis, robertakuis@gmail.com		
Kosters	Maria ter Steege, 06 12896962, maria.ter.steege@gmail.com	Ria de Vries, 0594 643865	Hilde Kol, 06 2821 1076
Gezinsvieringen	Annemiek Bruins, 06 52152423, joostenannemiek@ziggo.nl (voorkeur email)	vacature	Herma Steenkist, 050 4094502, hkw.steenkist@xs4all.nl
Eerste H. Communie groep		Margriet van der Horst, 0610242213, benenmargriet @yahoo.com	Herma Steenkist, 0612892687, Hkw.steenkist@xs4all.nl

Vormselgroep/ Jongeren catechese	Pauline Bouma 0592 769029 paulinebouma@xs4all.nl.		Itty Oostendorp, 06 22087000, li.oostendorp@kpnmail.nl
Cantors	Ria Wellen , 0592 354053, r.wellen@home.nl	Anneke Poelsma-Draisma, 050 5017354, anpoels@planet.nl	
Dirigenten / organisten	Bernadette Talaksuru, b.talaksuru@s-bb.nl	Regelen de koren zelf.	Agnes Bon, 0592 543399, bonleegte@hetnet.nl
Gastheren/ vrouwen		Ria de Vries, 0594 643865	
Allerzielengroep		Frans Poelsma, 050 5017354, fbpoels@planet.nl	
Wijkraden	Jopie Kingma, 0592 350149 jopiekingma@home.nl		Hetty Puchala, 0592 272501

Contactpersoon	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
Autovervoer		Roden - Yvonne Vos, 06 22492614, yvonnevos@hetnet.nl Tolbert - Fam. Pluymen, 0594 513975, john.pluymen@home.nl	
Liturgie-boekjes		Paul Spoormans en Anneke Poelsma.	
Levende kerststal	Agnes Caïro, 06 24946050 agnes_m_c@hotmail.com		
Rond de kribbe	Pauline Bouma, 0592 769029, paulinebouma@xs4all.nl		
Uitvaart	Pastoresteam	Pastoresteam	Pastoresteam

Koornaam	*locatie*	*contactpersoon*	*dirigent*
Schola Gregoriana	Assen	Arnold den Teuling, 0592 351861, adenteuling@planet.nl	

Laudate	Assen	Julia ter Schure, 0592-355170 jfterschure@hetnet.nl	Marie-José Coppes
Franciscus koor	Assen	Tom van der Wee, 0592 343228, tomvanderwee@gmail.com Jos Engelman, 0592 353490, jaaengelman@kpnmail.nl	
Triniteitskoor	Roden	Margriet van der Horst, 0594-517915,	Meile Houtsma
Schola Gregoriana	Roden	Dick Eijking, 050 5014295, f2hdick.eijking@hetnet.nl	
Ad Laudem Dei	Zuidlaren	Itty Oostendorp, 050 4093246, li.oostendorp@kpnmail.nl	vacature

Misintenties.

Er zijn vele mogelijkheden om elkaar te gedenken en één daarvan is het opgeven van een misintentie. Dit is in de kerk een zeer oude traditie. Er wordt gebeden voor overledenen, uit dankbaarheid, bij ziekte, bij een huwelijk, bij een verjaardag en bij andere omstandigheden. De namen van de overledenen en de intenties worden genoemd tijdens de voorbeden in de vieringen.
Voor een misintentie wordt een gift van € 10.- gevraagd.

- Voor Assen: Een envelop met daarin uw gewenste misintentie, datum en bijdrage kunt u deponeren in de brievenbus van het parochiehuis. Wilt u dan wel op de envelop schrijven: "Misintenties". U kunt ook op woensdagmorgen van 10.00 uur tot 12.00 uur langskomen bij de parochieadministratie en daar de intenties doorgeven. Dit kan ook telefonisch: 0592 313029 of per e-mail: misintenties@franciscus-parochie.nl . Daarnaast kunnen misintenties in het intentieboek achter in de kerk worden opgeschreven.
- Voor Roden: Voor viering in misintentieboek of via pastoresteam.

- Voor Zuidlaren: via pastoresteam

Het bedrag voor de misintenties kunt u ook overmaken op de rekening van de parochie NL21INGB 0000831029 t.n.v. Parochie H. Franciscus van Assisi, onder vermelding van naam en gewenste datum voor de misintentie. De penningmeester verwerkt het dan verder.

Diaconie in onze parochie

Het woord "Diaconie" is afgeleid van het Griekse woord "Diakonia", dat letterlijk "Dienst" betekent. In onze tijd gaat het bij diaconie vooral om dienstbaarheid vanuit barmhartigheid en gerechtigheid. Bij uitstek een christelijke opdracht dus; bij diaconie wordt gehoor gegeven aan Gods roepstem om dienstbaar te zijn aan de naaste.
Het werkveld Diaconie is daarmee misschien wel de belangrijkste schakel tussen kerk en samenleving.
In de diaconie ligt voor de parochie in zijn geheel en de geloofsgemeenschappen afzonderlijk de opdracht om als dienende kerk naar buiten te treden, haar dienstbaarheid te tonen aan de samenleving, daar haar stem te laten horen en zo een gezicht te geven.
Met andere woorden: diaconie is de aanwezigheid van de kerk (als levende geloofsgemeenschap) voor kansarme en gemarginaliseerde mensen en voor mensen in nood. Zo wil de parochie dienstbaar zijn aan de samenleving door aandacht te geven aan de concrete noden en solidariteit te praktiseren met de kansarme en gemarginaliseerde mensen en daardoor bijdragen aan meer sociale gerechtigheid.

Wat doen de diaconale groepen in onze parochie?
Het diaconale werk in onze parochie is in te delen in drie werkvelden.
Als eerste onderscheiden we de aandacht die gegeven wordt aan de individuele parochianen. Zieken, ouderen en mensen die met een persoonlijk verlies te maken hebben, worden ondersteund vanuit de diaconie. De pastores bezoeken vooral ernstig zieken en stervenden. Diaconale werkgroepen zorgen voor ondersteuning.
De tweede groep die onze aandacht verdient zijn de "kwetsbaren" in onze lokale samenleving. Vaak zijn deze mensen niet in staat om op eigen kracht uit de problemen te komen. Ondersteuning op financieel en materieel gebied is dan nodig. Dit is vooral het werkveld van de Parochiële Caritas die hierbij veelal samenwerkt met andere kerken en het maatschappelijk werk van de burgerlijke gemeente.

Tenslotte kennen we nog het wereldwijde diaconale werk. De parochie biedt hier vooral ondersteuning aan acties voor projecten in ontwikkelingslanden (bijvoorbeeld met collectes voor de jaarlijkse Adventsactie en Vastenactie), bewustmaking door informatie te geven en door het gebed in de vieringen. Heel praktisch is het ruimte geven aan Amnesty International voor de brievenschrijfactie.

Parochiële Caritas Instelling (PCI)

In onze parochie worden de diaconale activiteiten gestimuleerd en ondersteund door de Parochiële Caritas Instelling (PCI).

De Parochiële Caritas Instelling is een in bestuurlijke en financiële zin zelfstandige instelling binnen de parochie. Zij biedt concrete hulp aan alleenstaanden of gezinnen die niet meer in staat zijn om zelfstandig uit de al dan niet tijdelijke (financiële) problemen te komen. Wanneer Caritas een hulpvraag krijgt gaat zij samen met de aanvrager op zoek naar daarvoor bedoelde hulpinstanties of naar andere oplossingsmogelijkheden.
In bijzondere situaties kan een beperkte persoonlijke geldelijke bijdrage de ergste nood helpen verlichten.
Naast het bieden van concrete hulp aan individuele personen, werkt de PCI ook samen met andere kerken binnen de lokale gemeenschappen aan het wegnemen van achterstand-, eenzaamheid en armoedesituaties in deze lokale gemeenschappen in meer algemene zin. Voorbeelden hiervan zijn de structurele financiële bijdrage aan de voedselbanken binnen de parochie, de jaarlijkse “Kerstpakkettenactie” in Assen en de jaarlijkse actie “Vakantiegeld samen delen”. Het beschikbare budget is echter beperkt. Daarom is elke financiële gift welkom.

De Parochiële Caritasinstelling kan meer informatie geven over het diaconale werk, maar staat ook open voor (hulp)vragen, advies of suggesties van uw kant.
De PCI is bereikbaar via het volgende e-mailadres: pci@franciscus-parochie.nl
Voor acute hulpvragen kan contact worden opgenomen met de PCI via de “Noodhulp telefoon”: 06 2943 5469.
Giften ontvangt de PCI graag op bankrekening: NL97 INGB 0660 9218 39.

Samenstelling PCI-bestuur:

Per 1.1.19	*Functie*	*Contactgegevens*
Kees Krijnsen	voorzitter	0592 262 361; c.w.j.krijnsen@planet.nl
Gerard Klein Koerkamp	secretaris	0592 344382; kleinkoerkamp@hotmail.com
Otto de Boer	Penning-meester	06 38930915; lindenhof19@hotmail.com
vacature		

Annemiek Deddens	lid	0592 860920; annemiek@deddens.nl
Karin Schouwen burg	Lid	06 23169046; karin@schouwenburgadvocaten.nl
Ineke Schepers	adviserend lid	0592 860590; i.schepers@ziggo.nl
Pastorale adviseurs zijn: pastor Erich en pastor Garcia.		

Werkgroepen op gebied van Diaconie en Caritas
Een korte omschrijving van de verschillende werkgroepen volgt hieronder.

Omzien naar elkaar: Groep die omkijkt naar ouderen en zieken in de locatie

Assen.

VOM Groepen: De VOM-groepen (Vrede-Ontwikkeling-Missie) houden zich bezig met de thema's vrede, ontwikkelingssamenwerking en missie. Zij organiseren uit dien hoofde jaarlijks de Vastenactie en de Adventsactie. Ook geven ze inhoud aan de Vredesweek en schenken ze aandacht aan de collecten voor de missie.

Voedselbank: Met regelmaat wordt in de parochie voedsel verzameld voor hen die onder het bestaansminimum geraakt zijn. Parochianen kunnen niet bederfelijke levensmiddelen in de hal van de kerk in kratten plaatsen. Deze etenswaren worden later in de week opgehaald. Voor wie geen levensmiddelen heeft staat er een collectebus om op die manier de Voedselbank te ondersteunen. De penningmeester stort deze gaven door naar de Voedselbank.

Assen: elke 2e zondag in de maand is het Voedselbank weekend.
Roden: Elke 1e zondag van de maand wordt er een inzameling gehouden. Er staat daarvoor een krat in de hal.

Kledingbank: In Roden wordt jaarlijks – rond het feest van St. Maarten – een kledinginzamelingsactie gehouden. De kleding wordt naar de kledinghal

gebracht waar vandaan ze haar weg vindt naar de mensen die het nodig hebben.

Parochieondersteuning (inclusief Kerkcafé): Organisatie van feesten, fietstochten, kerkcafé (waarbij een spreker wordt uitgenodigd en een bepaald onderwerp wordt behandeld), wandeltochten, bedevaarten, etc.

Woensdag koffie: Aansluitend aan de eucharistie op woensdagochtend is er in Assen gelegenheid tot koffiedrinken in het parochiehuis. Contactpersoon Ine Bruggink (0592 313029).

De contactgroep Samen Tegen Eenzaamheid is een samenstel van personen uit verschillende werkgroepen: Omzien Naar Elkaar, Caritas, locatieraad. Allemaal uit en voor de locatie Assen.

Er bestaat tevens "Het cluster diaconie" (Fred Rodrigues, voorzitter; Ton Kuis, secretaris). Hierin werken de volgende groepen in de locatie Assen samen: VOM, Omzien Naar Elkaar, Parochie Ontwikkeling, Caritas, Open Huis, Amnesty International, KVV.

In Roden is elke woensdagochtend een gezellige inloop koffie ochtend. Iedereen, alle gezindten, is/zijn uitgenodigd om te komen. Er worden ook spelletjes gedaan. De koffieochtend worden verzorgd door een aantal vrijwilligers.

Contactpersoon werkgroepen	Assen	Roden	Zuidlaren
VOM – Vrede, Ontwikkeling, Missie	Gerda Klein Koerkamp 0592 344382 kleinkoerkamp@ hotmail.com	Henny Rodenburg 050 5016422 hennyrodenburg @ home.nl	
Parochie ondersteuning	Truus Konijn, 0592 414821 koku46@kpnmail.nl		

Omzien naar elkaar	Truus Konijn 0592 414821 koku46@kpnmail.nl		
Caritas	Willy van Olffen 0592 413764 ine_geerligs@hotmail.com	Jan van Houten 06 10809442 janvhouten46@gmail.com	Otto de Boer 06 38930915 lindenhof19@hotmail.com
Voedselbank	Ton Kuis 0592 356391 tonkuis38@gmail.com	Jan van Houten, 06 10809442, janvhouten46@gmail.com	Martin Pragt 050 4093578, Contactpersoon met plaatselijke werkgroep
Bezoekers-groepen		Hetty Pelsma 0594 512922 hettiepelsmadevreeze@gmail.com	Coby Arkesteyn 050 3642544 arke.hoven@kpnmail.nl
Verliezen verwerken groep	Nel Rijpkema 0592 370818 nelrijpkema@home.nl		

Catechese

Vorming & Catechese

Catechese en geloofsverdieping zijn fundamenteel voor ons geloof. Als we niet weten wat we geloven, weten we ook niet meer wat we vieren. Geloof is een gave, maar we dienen in het geloof onderricht te krijgen en te geven. We denken misschien dat catechese alleen aan kinderen gegeven moet worden, maar het is iets voor alle leeftijden. Het leren over je geloof is iets wat een leven lang plaats kan vinden!
Er worden regelmatig cursussen gegeven als onderdeel van de vorming en catechese. Voorbeelden zijn de cursus “Help, ik geloof” en de cursus “Mystiek”. Verdere informatie over aanbod en contact kan gevonden worden op de website www.franciscus-parochie.nl/catechese.

Er bestaat ook al sinds 10 jaar een gespreksgroep rond “geloven nu” dat gecoördineerd wordt door Frans Osseweijer genaamd Ladom (Laatste Donderdag van de Oneven Maand).

Contactpersonen: pastorale team, Marjolein Sikkens (Assen), Herma Steenkist (Zuidlaren).

Gebouwenbeheer en onderhoud

Gebouwenbeheer en onderhoud

Schoonmaak: De kerkgebouwen worden regelmatig schoongemaakt door enthousiaste vrijwilligers.

Bloemversiering: verzorgt met regelmaat de bloemversiering in de kerken en bijbehorende zalen.

Onderhoud gebouwen: Algemeen onderhoud van gebouwen, houtwerk, verlichting, leidingwerk, verwarming, etc. Per locatie wordt het onderhoud en de zorg voor gebouw en interieur door vrijwilligers geregeld. De grote zaken worden vaak uitbesteed (na goedkeuring door het parochiebestuur).

Contactperson activiteiten	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
Parochiehuis	Ine Bruggink, 0592 313029, reservering@franciscus-parochie.nl Jopie Kingma, 0592 350149, jopiekingma@home.nl		
Schoonmaak	Gerda Klein Koerkamp 0592 344382 kleinkoerkamp@hotmail.com	Marian van Straaten. Jaarlijks: J. Pluymen, 0594 513975,	Ans Barends, 050 4094141 anssmeets@yahoo.com

		john.pluymen@home.nl	

Stoelengroep		Frans Poelsma 050 5017354 fbpoels@planet.nl	
Bloem versiering	Gerda Klein Koerkamp 0592 344382 kleinkoerkamp@hotmail.com	Margriet van der Horst 0594 517915, benenmargriet@yahoo.com	Coby Arkesteyn, 050 3642544 arke.hoven@kpnmail.nl
Fysiek onderhoud / BIC (Bouw & Interieur Commissie)	Vacatures.	Ben Stenekes 050 5017617 stenekesbj@hotmail.com	Dirk Flikkema, 06 12483010, Dirk.flikkema@gmail.com Hilde Kol, 06 28211076
Tuin & Groenvoor-ziening	Ine Bruggink 0592 313029 reservering@franciscus-parochie.nl	Dick Eijking 050 2014295 f2hdick.eijking@hetnet.nl	Ludo Oostendorp, 050 4093246, li.oostendorp@kpnmail.nl
Sleutelbeheer	Ine Bruggink, 0592 313029 reservering@franciscus-parochie.nl	Frans Poelsma, 050 5017354 fbpoels@planet.nl	Janneke Rouwkema 050 5291775 secretariaat-zuidlaren@franciscus-parochie.nl
Klusteam	Ine Bruggink 0592 313029 reservering@franciscus-parochie.nl		

Zaalhuur

Het is mogelijk om zalen te huren/ bespreken. Deze zijn geschikt voor bijeenkomsten passend bij de functie van ons kerkgebouw, zoals vergaderingen of cursussen.

Assen: Het parochiehuis vormt een spil in de vele activiteiten die in de locatie Assen plaats vinden. Niet alleen wordt er door de diverse werkgroepen vergaderd, maar ook feestelijkheden vinden een plek inde zalen van het parochiehuis. Hier is plaats voor 125 personen. In de zaal is een geluidsinstallatie aanwezig en een ringleiding. Er is de mogelijkheid om koffie en thee te gebruiken tegen een redelijke vergoeding per kan. Ook kan eventueel een beamer gehuurd worden. Er is wifi aanwezig.

Het beheer van het parochiehuis is in handen van Ine Bruggink met ondersteuning van een groep vrijwilligers.

Roden: Er is een grote zaal beschikbaar waar 70 personen terecht kunnen. Deze grote zaal kan door een geluidswerende vouwwand verdeeld worden in twee kleine zalen. De ene zaal is geschikt voor 42 personen en de andere voor 28 personen. Er is wifi, een geluidinstallatie en een filmscherm aanwezig.

Zuidlaren: Er zijn twee zalen beschikbaar, een waar 50 personenterecht kunnen en een kleinere voor 30 personen.

Contactpersoonzaalhuur	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
	Ine Bruggink 0592 313029 reservering@franciscus-parochie.nl	Carmen Vriezema, 050 5013961.	Otto de Boer, 06 38930915, Lindenhof19@gmail.com

Oecumene

Oecumene heeft als doel het bevorderen van de eenheid, samenwerking en het onderlinge begrip tussen de diverse religieuze groepen of denominaties. Hieruit komt een groot aantal activiteiten voort in samenwerking met andere geloofsgemeenschappen.

Roden:
Er is jaarlijks een oecumenisch leerhuisprogramma, er zijn gezamenlijke vieringen zoals de maandelijkse vespers en er is jaarlijks een running dinner.

Zuidlaren:
De geloofsgemeenschap van Zuidlaren participeert in de Raad van Kerken Zuidlaren-Anloo. In deze raad zijn vertegenwoordigd:

- De Rooms-Katholieke geloofsgemeenschap van Zuidlaren e.o.
- De Toekomstige Protestantse gemeente Anloo-Zuidlaren, te weten: de Magnuskerk te Anloo, de Dorpskerk en de Laarkerk te Zuidlaren.

De Christelijk Gereformeerde Kerk en de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt hebben een waarnemer in deze Raad van Kerken zitten.
Er zijn gezamenlijke vieringen zoals de Pinksterviering en de viering in de week van gebed voor de eenheid van de kerken in januari.

In Assen is er een groot aantal oecumenische activiteiten zoals:

- SOW: Samen op Weg
- Open Huis (van de Kerken)
- Zegening motoren met TT
- Platform Levensbeschouwelijke Organisaties (o.a. 4 mei viering)
- Lourdes bedevaart
- Bedevaart algemeen (jaarlijks)
- Woonwagenpastoraat
- Oecumenisch Leerhuis

Contactpersoon werkgroepen	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
Leerhuizen		Yvonne Vos 050 5014508 yvonnevos@hetnet.nl	
Running Dinner		Yvonne Vos 050 5014508 yvonnevos@hetnet.nl	
Volkskerstzang		S. Dijkhuizen 050 5018968 noordhoek2-4@kpnmail.nl	

Communicatie

Tau: een parochieblad voor alle locaties

Het parochieblad heet 'Tau'. De Tau is bij uitstek het teken van de heilige Franciscus van Assisi, de patroon van onze parochie. Het parochieblad verschijnt tien keer per jaar en wil de communicatie tussen de parochianen bevorderen. Allerlei activiteiten, het vieringenrooster, de agenda en verslagen van wat er in de geloofsgemeenschap in de verschillende locaties gebeurt worden hierin vermeld.
Men kan zich abonneren op dit blad, dat wordt gedrukt door "De Zalige Zalm" en door vrijwilligers bij de abonnees wordt bezorgd.

Aanvragen van een abonnement kan per e-mail naar: abonnement-tau@franciscus-parochie.nl. Of schriftelijk naar Tau-administratie, p/a. Dr. Nassaulaan 3c, 9401 HJ Assen.
Redactie mailadres: tau@franciscus-parochie.nl.

Meer info op www.franciscus-parochie.nl/parochieblad-tau.

Contactpersoon	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
Redactie locaties	Gijs ter Veer tau-assen@franciscus-parochie.nl	Harry Delemarre 0594 513762 tau-roden@franciscus-parochie.nl	Marie-Louise Rausch 050 4029673 tau-zuidlaren@franciscus-parochie.nl
Redactie algemeen	Gerard Klein Koerkamp, 344382 / 06 54240298, tau@franciscus-parochie.nl		
Voorzitter redactie	Gerard Klein Koerkamp, 0592 344382 / 06 54240298 kleinkoerkamp@hotmail.com		
Tau bezorging	Cintha Luchtenberg, 06 42241539 cintha@luchtenberg.nl	Harry Delemarre 0594 513762 tau-roden@franciscus-parochie.nl	Bernadette van Son 0592 543301 vsondbekker@gmail.com
Advertenties	Harry Delemarre, 0594 513762 tau-roden@franciscus-parochie.nl		
Banknummer	NL 54 INGB 0001170517 t.n.v. Parochie H. Franciscus van Assisi - Tau		

Website:
een plek waar heel veel informatie te vinden is. Over de afgelopen jaren heeft de website zich steeds verder ontwikkeld en loopt het aantal bezoekers op. Het webadres is: www.franciscus-parochie.nl. Webmaster is Jan Wessels.

Contactpersoon	*Assen*	*Roden*	*Zuidlaren*
Webmaster	Jan Wessels, 06 22251643 webmaster@franciscus-parochie.nl		

Facebook:
Onze parochie is ook op Facebook te vinden. We plaatsen daar informatie, die ook voor niet-parochianen interessant kan zijn. Verder delen we berichten van onze website en wordt aandacht geschonken aan de preken van de pastores. Beheerder: Jan Wessels (email: webmaster@franciscus-parochie.nl).

Overig *(sterke band met parochie/locatie, maar niet onder verantwoordelijkheid parochiebestuur)*

KBO Katholieke Ouderen Bond (Zuidlaren): De KBO afd. Zuidlaren is opgericht in 1995.Op maandelijkse bijeenkomsten, van september tot april worden de leden door middel van lezingen en/of excursies geïnformeerd over serieuze en wat luchtiger onderwerpen.
De afdeling telt momenteel 88 leden uit het gebied van de locatie Zuidlaren en 22 leden uit het gebied van de locatie Assen en is aangesloten bij de landelijke en provinciale KBO-PCOB.
De contributie bedraagt € 25 per jaar en hiervoor ontvangt men ook 10x per jaar het KBO-PCOB Magazine. Contactpersoon: Henk Schepers, 050-4061983, email j.h.schepers@hetnet.nl

KVG (Katholieke Vrouwen Gilde) Zuidlaren is opgericht in januari 1986. Doelstelling Katholiek Vrouwen Gilde geeft vrouwen – vanuit een positief christelijke visie – de kans zich te ontwikkelen in de meest algemene zin. We komen acht avonden in het seizoen bijeen in de zij-zaal van de R.K. Kerk aan de Hondsrugstraat te Zuidlaren. Hiernaast worden er ook nog excursies e.d. georganiseerd. Verder telt KVG Zuidlaren nog een aantal clubs waar leden met een specifieke interesse veel plezier aan beleven. Deze clubs organiseren hun eigen activiteiten. Zuidlaren is aangesloten bij KVG Groningen omdat

Drenthe geen eigen provinciale KVG meer kent. KVG-contactpersoon: Ank Diemers, 050 4095561, (ankdiemers@gmail.com)

Orde van Franciscaanse Seculieren: In onze parochie is een plaatselijke afdeling van de Orde van Franciscaanse Seculieren (OFS), genaamd Perfetta Letizia (echte vreugde).
De afdeling heeft zestien leden, mannen zowel als vrouwen. Elke derde woensdagavond van de maand komt deze afdeling samen in het Parochiehuis van de kerk Maria Tenhemelopneming in Assen. Meer info op www.franciscus-parochie.nl/orde-franciscaanse-seculieren

Bedevaarten / Lourdes: Er worden reizen aangeboden (via Het Huis voor de Pelgrim) per luxe touringcar, vliegtuig en touringcar/TGV. Bestemmingen: Lourdes, Rome, Assisi, Jeruzalem/Israël, Santiago de Compostella, Fatima, Banneux, Kevelaer.
De pelgrim gaat compleet verzorgd op. De reissom is gebaseerd op de werkelijke kosten van een bedevaart. In het programma van de bedevaarten zijn alle aspecten inbegrepen: vervoer, per hotel een eigen reisleider, Nederlandse vieringen, hulpmiddelen zoals rolstoelen, medische begeleiding en, indien gewenst, zorg ter plaatse. Om reizen naar pelgrimsoorden mogelijk te maken voor minder draagkrachtige pelgrims worden fondsen geworven om deze pelgrims te ondersteunen. Contactpersoon voor de parochie Heilige Franciscus van Assisi voor Het Huis voor de Pelgrim: Tom van der Wee, tomvanderwee@gmail.com of 0592 343228.

De Katholieke Vrouwen Vereniging Assen heeft als doel op sociaal en cultureel gebied een bijdrage te leveren aan de ontplooiing en ontspanning van individuele leden en een ontmoetingsplaats te zijn voor vrouwen in een plezierige en respectvolle sfeer.
De vereniging wil dit doel onder meer bereiken door het aanbieden van inspirerende programma´s.
Op dit moment telt de vereniging 57 leden, afkomstig uit Assen en omgeving. 9 x per jaar komen wij bij elkaar en 2 x per jaar gaan wij samen op stap, waarbij wij de vrouwen van de locaties Zuidlaren en Roden van harte uitnodigen om mee te gaan. De contributie bedraagt € 35,00 per jaar. Voor

de ´Dagjes Uit´ vragen wij een aanvullende financiële bijdrage.
De Katholieke Vrouwen Vereniging Assen bestond in oktober 2020 100 jaar!
Contactpersoon: Truus Konijn, voorzitter; koku46@kpnmail.nl

---

*Colofon **Parochiegids H. Franciscus van Assisi***
Copyright © 2019
Uitgever: Parochiebestuur H. Franciscus van Assisi

Dit informatieboekje verschaft informatie over activiteiten binnen de parochie, het parochiebestuur, de locatieraden en de verschillende werkgroepen die actief zijn. De data zijn verzameld in de zomer van 2019 en herzien mei 2022. In de loop van de tijd vinden er veranderingen plaats in de samenstelling en aard van de werkgroepen. Ga daarom naar de website van de parochie om de laatste status van de samenstelling en contactpersonen te zien.

Alle personen die genoemd worden in deze gids zijn benaderd om toestemming te geven voor het publiceren van hun contactgegevens voor gebruik in deze gids, in Tau en op website. Deze gegevens mogen niet zonder toestemming voor andere doeleinden gebruikt worden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.